

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL MERKEZİ

10 Ocak 1965 günü İstanbul'da yapılan Türkiye İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu açık toplantısında, Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'ın yurt ve dünya olaylarıyla ilgili konuşmasının tam metnini sunuyoruz.

Değerli misafirlerimiz,

Emekçi kardeşlerim,

Sevgili Parti arkadaşlarım,

Yüksek topluluğumuzu, mutlu yarınlara bir adım daha yaklaşmış olmanın sevinciyle selamlarım. Yoksulluğumuz, acılarımız, sorunlarımızla başbaşa, fakat umutlarımızı dert ortaklarımızla paylaşarak, güzel, mutlu yarınlara hergün yaklaştığımızı daha iyi görerek bir yıl daha geçirdik.

KAPİTALİZM BUHRANI

Arkada bıraktığımız yıl, gerek yurdumuzda, gerek dünyada, mutlu azınlıklar işliyen kapitalist toplum düzeninin ve bu haksız düzeni, doğru, haklı bir ülkü olarak göstermeye çabalayan felsefenin, çıkmazda olduğunu açığa vuran olaylarla dolu geçti. Gerçekten de kapitalizm, ve onun dünya ölçüsündeki sömürücü biçimi olan emperyalizm, artık kurtulamıyacağı bir genel buhran içindedir.

Toplumculuğu benimseyen milletlerin sayısı hızla çoğaldı; sömürge ve yarı sömürge durumunda olan halklar zincirleme kurtuluş hareketleriyle özgürlüğe kavuştular, kavuşuyorlar ve de kavuşacaklar. Kurtuluş hareketleri önüne geçilmez bir çığ halinde. Bütün bu geri kalmış toplumlar, ya düpedüz toplumcu yöntemlere, ya da toplumculuğa götüren ve herhalde emperyalizme, kapitalizme kesinlikle karşı olan, kendilerine özgü yöntemlere sarılıyorlar; kapitalist olmayan yoldan ilerlemeye çalışıyorlar.

Kapitalist dünya düzeninin temelleri bir bir yıkılıyor: sömürgecilik sistemi hiç değilse eski klasik biçimiyle çöktü. Kapitalizm artık dünyanın bütününe iğne alan bir pazara sahip değil, dünyanın önemli bir kısmı bu pazarın dışına çıktı. Sanayici ülke olma da, kapitalist ülkelerin tekeline değil artık. Pazarın bu dağılması kapitalizmin buhranını daha da şiddetlendirdi ve bütün bunların sonucu olarak kapitalist devletler arasındaki mücadele de keskinleşti. Kapitalizmin genel buhranını ve bundan kurtuluş olmadığını, bizce kapitalizmin ideolojik alanda iflâsı en açık olarak gösteriyor. Gerçekten de kapitalizm ideolojik alanda kendini savunma durumuna düşmüş, sunduğu ülkü artık kimseyi, ne emekçi halkı, ne de aydınları inandırmaz, heyecanlandırmaz, yığın hareketleri yaratmaz olmuştur. Bir toplum düzeninin tarih sahnesinden silinme yolunda oluşu, ekonomik sorunları artık çözemeye gelmiş olması kadar ideolojisinin artık geçerli olmamasından da belli olur. Daha çok para kazanmak, daha çok para kazanmak için, milyonlarca insanı felâketlere sürüklemek ve sürüklemek zorunda olduğu için de, kazandığı paralara rağmen hergün kendini daha az güvende duymak, kendini paralar içinde daha az özgür görmek, insanı yücelten, peşinden sürükleyen bir ülkü değildir elbet.

İşte biz, üstelik geri kalmış ve kapitalizm yüzünden geri kalmış bir toplum olarak yolumuzu bu genel durumu görerek ve bilerek çizmek zorundayız.

EMPERYALİZMİN ZORLAMALARI:

Şüphesiz kapitalizm tarih sahnesinden hemen ve kolayca çekilmeyecektir. İmtiyazlı durumunu kaybetmemek için çetin savaşlar verecektir ve de vermektedir. Dünyada yer yer yangınlar çıkarmaktadır: Kongoda, Güney Viyetnamda, Kıbrısta görüldüğü gibi... Ve Çombeler yalnız Kongoda yaşamıyor. Elbette mücadele çetin olacaktır. Fakat sonunda özgürlük savaşı, insanın insanlığına kavuşması yolundaki savaş mutlaka, ama mutlaka kazanılacaktır. Bu sonucu görmek şimdiden, tuzakları görmek ve mutlu güzel yarınların mutlaka geleceğine inanmak ve şevkle savaşmak ve kurtuluş için, demokrasi için, emekten halktan yana bir Türkiye için, emekçi halkı uyarıp örgütlemek, bütün yoksul halklarla aynı ülküler, aynı amaçlar peşinde olduğumuzu bilmek ve genellikle onlarla dayanışma halinde bulunmak, güzel yarınları çok pek çok yaklaştıracaktır.

Değerli misafirlerimiz,

Emekçi Kardeşlerim,

Vietnam:

1964de de Amerikanın önderliğindeki zorlamalar devam etmiştir. Güney Viyetnamda sırf Amerikanın maddi, manevi desteği ile ayakta duran bir kukla hükümet, Viyetnam halkının özgürlüğüne, mutluluğu ve birliğine, kökü dışarda varlığı ile karşı koymağa çabalarken, bir yandan da Dünya Barışı için sürekli bir tehlike olmağa devam ediyor. Amerikanın Asyadaki köprü başlarından biri olan bu hükümet, Saygonun varoşlarına kadar gelmiş olan Viyetkong kuvvetlerini yenebilmek için, Amerikanın Çine karşı savaş açılmasını isteyen, el altından böyle bir savaşı hazırlayan bazı askerî ve malî çevreleri ile işbirliği ediyor. Geçen Ağustos ayında bu korkunç emellerinin gerçekleşmesi için ramak kaldı. Tonkin körfezinde bir Amerikan destroyerinin saldırıya uğradığı ileri sürülerek, Amerikan Hava Kuvvetlerine Kuzey Viyetnamın bombalanması emri verildi. Fakat uluslararası hukuk kurallarına aykırı olarak yapılan bu bombalamanın, dünya kamu oyunda uyandırdığı şiddetli tepkiler, kışkırtıcıları, saldırganları durdurdu. Bugün artık Viyetnamda Amerikan Emperyalizmi için kaybedilmiş bir dava gözü ile bakanların sayısı Amerikada da artmağa başlamıştır. Halkların istediği çözüm yolunu er geç kabul etmek gerekecektir. Her millet kendi kaderini kendisi tayin etmelidir. Bu ilkenin Viyetnamda uygulanması, Cenevre anlaşmalarının raftan indirilmesi ve herhalde Amerikanın Asyadan elini çekmesi sonucunu doğuracaktır.

Kongo :

Amerikan emperyalizminin bir yeni yenilgisine de Kongoda şahit olduk. Malî çevrelerin eli kanlı olduğu ileri sürülen adamı, Çombe, Amerikanın desteği ile yeniden hükümet başkanlığına getirildi. Bu çirkin ve çirkin olduğu kadar kabaca oyun, Dünya Kamu oyunun gözlerinden kağmadı. Üçüncü Dünya Devletlerinin Kahirede toplanan konferansına Çombe kabul edilmedi. Belli idi ki, Çombe Kongo halkının bağımsızlık ve özgürlük için giriştiği savaşı bastırmak, yabancı şirketlerin çıkarlarını korumak, sömürge düzenini sürdürmek için işbaşına getirilmişti. Nitekim çok geçmeden Kongo Halkının Kurtuluş Hareketini ezmek için, Amerikadan, Belçikadan yardım istedi Çombe. Oysa Stanleyville'i ellerinde bulunduran Kurtuluş Kuvvetleri ile konuşmaların başlaması hususunda

anlaşmaya varılmış bulunuyordu. Konuşmalara bağlansa idi, beyaz tutsaklara ilişilmiyeceği şüphesizdi. Çünkü Kurtuluş Kuvvetlerinin kozlarından biri de bu tutsaklardı. Fakat konuşmalar başlamadan Amerikan uçakları ile taşınan Belçikalı komandolar Stanleyville 'de indiriliverdiler. Çombe ile efendileri, onlarca beyaza feda etmişlerdi, fakat tutsakları kurtarma parolası arkasında binlerce, onbinlerce masum Kongoluyu yok ederek, kurtuluş hareketinin kökünü temizliyeceklerini ummuşlardı. Ama burada da hesabı yanlış çıktı. Kurtuluş Hareketi pes etmedi. O da silahlandı ve şimdi öyle bir şahlandı ki, efendileri Çombeye Kurtuluş Kuvvetleri ile konuşma açmasını uzlaşmasını teklif ediyorlar. Bu durumda Çombenin yine Katangada ayrı bir devlet kurması Kongo madenleri üzerindeki yabancı imtiyazına hizmet etmesi beklenebilir. Ama Kongo halkı sonunda özgürlüğüne mutlaka kavuşacak Kongoyu bütün Çombelerden ve efendilerinden temizleyecektir

Kıbrıs:

Geçen yıl emperyalizmin Türkiye ile doğrudan doğruya ilgili bir zorlaması daha oldu. İngiliz Emperyalizmi, 1955 ten bu yana hazırladığı çatlı bomba, geçen yıl dünya barışını tehdit eden bir anlaşmazlık halinde birden patladı. Yunanistanın eski "megalo ideasına", Yunan Burjuvazisi dışa yayılma siyasetine alet olan Makaryos ile bir kısım Rumların davranışları, aradaki anlaşmazlıkların silahlı bir çatışma ~~haline~~ halini almasına yol açtı. Bu anlaşmazlıklarda Türk toplumu liderlerinden bir kısmının hatalı davranışlarının da payı olduğu ileri sürülmüştü. Hunda cınayetler işlendi. Zürih ve Londra sözleşmeleri Makaryos tarafından fesh edildi. Ve Türk topluluğuna karşı bir toptan yok etme hareketine geçildi. Varlıklarını korumak için Türkler de silaha sarıldı. Kanlı savaşlar oldu. ~~Her~~ Her iki taraftan masum kanı aktı. Artık İngilterenin planları gerçekleşme yolunda idi: İki ayrı etnik grup birbirine düşmüş, İngiltere Kıbrıstaki üsleri ile barışın korunması, düzeni yeniden kurulması için, varlığı sanki zorunlu imiş sanısına uyandıran bir kuvvet haline gelmişti. Fakat kanlı savaş durmadı. Bu sefer anlaşmazlık bir NATO büyük meselesi haline getirilmek istendi. Böylece işe Amerika da karıştı. Derken mesele Birleşmiş Milletlere gitti, adaya Birleşmiş Milletlerin kuvveti çıkmış. Arabulucular tayin edildi. Savaş durdurulamıyordu. Türkiye işe fiilen müdahale etti. Ve bir Türk-Yunan savaşı tehlikesi belirdi. Enosisçi Makaryos Kıbrısın bağımsızlığının ve toprak bütünlüğünün savunucusu rolüne çıkarak Sovyetler Birliğinde ve Birleşik Arap Cumhuriyetinden yardım istedi.

Yunanistan Natonun bir üyesi ve Yunan Kapitalizmi de eskiden beri İngiliz Kapitalizminin son devrede de Amerikan Kapitalizmin nüfusu altında olduğu için Amerika ve İngiltere enosisine karşı açık ve kesin bir vaziyet almadılar. Durum şu idi : ada Yunanistana bağlanacak; İngiliz üsleri olduğu gibi kalacak; ve buna karşılık Türkiyeye de avuç içi kadar bir üs verilecek; fakat aslında bu üs te NATO kanalı ile Amerikanın emrinde olacak. İnönü Hükümetinin konuşmaya esas olabileceği söylediği encheson planı bu idi.

Emperyalizmin yeni bir manevrası karşısında bulunuyorduk. Masum kanı akmasını durdurmak savaşı önlemek Amerikan ve İngiliz emperyalizminin planlarını boşa çıkarmak, enosisine karşı koymak gerekiyordu.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİN TEKLİFİ :

Türkiye İşçi Partisi şu tezi ileri sürdü: Birleşmiş Milletler Kuvvetleri aslında kanlı olayları durdurmakla ödevlendirilmiştir. Bu ödevi yerine getirmesi sağlanmalıdır. Hunharca cinayetler ve masum kanı akıtılması önlenmelidir. Türk topluluğunun bütün temel hakları (siyasi haklar dahil) teminat altında alınmalıdır. Kıbrıs askeri üslerden temizlenmiş ve uluslararası teminat altında tarafsızlaştırılmış bağımsız bir devlet olmalıdır. Bu devletin şekli federatif olabilir. Fakat herhalde anlaşmazlığın barışçı yoldan çözülmesi gerektir. Bunu sağlamak amacı ile yalnız doğrudan doğruya ilgili tarafların, yani Türkiye, Yunanistan, Türk ve Rum topluluklarının, bir de Birleşmiş Milletler arabulucusunun katılacağı bir yuvarlak masa konferansı yapılmalıdır. İngilterenin Konferansa katılmasını önlemek için, İngiliz üsleri meselesi bu konferansta ele alınmamalı, üslerin tasfiyesi bu konferans başarıya ulaştıktan sonra toplanacak ayrı bir konferansın konusu olmalıdır.

Bu teklifimiz bu gün de değerinden birşey kaybetmemiş. Anlaşmazlığa emperyalist kuvvetlerin ve büyük devletlerin dışında bir çözüm aramak, dünya kamu oyunun destekliyeceği bir görüştür. Türkiyeye büyük itibar sağlayacak niteliktedir.

B.A.G.I.M.S.I.Z P.O.L.I.T.I.K.A.Y.A. D.O.Ğ.R.U.:

Hükümet bu teklifimizi benimsemedi ama, Kıbrıs meselesinin gerçek yüzünü belki de görmeğe başladı. Hiç değilse Kıbrıs buhranı dolayısı ile ittifaklarımızın, dostluklarımızın tek taraflılığını görüp anlamak durumuna geldi. Dış politikamızın A dan Z ye kadar gözden geçirilmesi zorunluluğu ap açık bir gerçektir. Atatürk'ün ölümünden sonra Türkiye yavaş yavaş bağımlı bir devlet olmuştur. Kıbrıs olayları bütün çaplılığı ile bu gerçeği ortaya koymuştur. Bir avuç toplumcu aydınının, gerçek Atatürkçünün yıllardan beri işaret ettikleri bu acı gerçek nihayet Kıbrıs olayları dolayısı ile geniş halk yığınları tarafından da görülmeğe bağlanmıştır. Uyanık işçiler, köylüler, Atatürkçü, Toplumcu Gençler, öğrenci dernekleri, Kültür Dernekleri, İlerici yazarlar, bağımsız kişiliği olan bir dış politika izlenmesini istiyorlar. Bu uyanışın ilhamcısı, ve politik partiler içinde biricik fakat gerçek savunucusu olan Türkiye İşçi Partisi bağımsız dış politikayı, kalkınma ve ilerleme çabalarımızın da başarı şartı sayıyor. Bağımsız dış politikayı, Kurtuluş Savaşı Türkiye'sine dönüş olarak görüyor. Gerçekten de, Toprak ağalarının kapkaçı sermaye çevrelerinin ulusal yaşayıştaki zararlı nüfuz ve hakimiyetleri sürdükçe, Türkiye'nin gerçekten bağımsız olması, gerçekten bağımsız bir dış politika yürütmesi mümkün değildir. Çünkü bunlar türlü yollardan emperyalizme ve dış kapitalizme bağlıdırlar. Çıkarları ortaktır. Türkiye'nin dış politikası 1939 dan, fakat asıl 1947den beri dış yardım ve kredi mihreri etrafında dönüyor. Bu yardım ve krediler egemenlik haklarımızla bağdaşmayan şartlara bağlanmakla kalmamış, üstelik yardım ve kredi anlaşmaları, özel sektörü, yani toprak ağaları ile kökü dışarıda kapkaççı sermaye çevreleri lehinde türlü şartları da bize dayatmıştır. Ve bu himaynin gölgesinde, yerli özel teşebbüsle yabancı sermaye çevreleri arasında sağlam ortaklıklar, millet zararına işleyen karlı kombinezonlar kurulmuştur.

Bundan dolayı Türkiye'de sosyal yapı anlamında bir iktidar değişikliği olmadan Türkiye'nin gerçekten bağımsız bir dış politikaya kavuşması, bize gerçekleşmesi güç bir ihtimal olarak görünüyor. Bununla beraber Türkiye İşçi Partisi, hükümetlerin bağımsızlığa doğru atacağı her adımı bütün gücü ile destekleyecektir.

TÜRK-SOYVET YAKINLAŞMASI:

Bu vesileyle Türk-Sovyet yakınlaşması hakkındaki görüşümüzü de belirtmek isterim. Emperyalizme karşı savaşan iki devlet olarak Türkiye ile Sovyetler Birliği kuruluş yıllarında içten ve sağlam dostluk ilişkileri kurmuşlardı. Sovyetler Birliği Türkiye'nin dostuydu. Türkiye'ye politik ekonomik hiç bir şart dayatmadan yardımda bulunmuştu. Türkiye de Sovyetlerin dostuydu. Sovyetler aleyhinde hiç bir kombinezona girmemişti. Atatürk ölene kadar Türk-Sovyet dostluğu karşılıklı saygı ve güven temeli üzerinde yaşamıştır. Türkiye'nin güvenliği bakımından, önce komşularıyla ve tabii başta büyük komşumuz Sovyetler Birliği ile dostluk ve iyi komşuluk ilişkileri kurulması hayati bir önem taşır. Bu ilişkiler öyle sağlam şartlar üzerine kurulmalıdır ki, Türkiye kendisine komşularından, özellikle Sovyetlerden ister doğrudan doğruya, ister dolaylı olarak saldırı gelmeyeceğine güvenebilmeli, inanabilmelidir. Buna karşılık Sovyetler Birliği de, Türkiye'ye güvenmeli, kendisine o yönden bir saldırı gelmeyeceğine inanmalıdır. Bu karşılıklı inan ve güven, dostluğun temel şartıdır. Ekonomik ve kültürel ilişkiler bu temel üzerine kurulup geliştirilir. Biz Türk-Sovyet ilişkilerinin bu doğrultuda gelişmesini candan dileriz.

Ancak şurasını da hemen belirtelim ki, Sovyetler Birliği ile dostluk ilişkilerinin yeniden kurulması, Türkiye'nin Batı ülkeleriyle de eşitlik ve karşılıklı saygıya dayanan ve ulusal bağımsızlık ve egemenlik haklarımızla gelişmiyen, dostluk ilişkileri kurmasına ve sürdürmesine elbet engel değildir ve olmamalıdır.

Emekçi kardeşlerim:

Değerli misafirlerimiz:

BLOK, RD. ÇÖZÜLMESİ:

Batı Bloku

1964 yılı blok politikası için, gerek Batı'da, gerek Doğu'da kötü bir yıl oldu. Atlantik Paktı'nın yeniden gözden geçirilmesi gerektiği artık genellikle kabul edilmektedir. Bu pakt yeni şartlara göre ayarlanmalıdır deniyor. Bu derin bir anlaşmazlığa gizlemeğe çalışan bir diplomatik formüldür. Atlantik Paktı imzalandığı tarihte, Amerika'nın liderliğini kabul etmiş olan devletler, başta Fransa olmak üzere, artık Amerika'nın çıkarlarına öncelik veren bir anlaşma ile bağlı olmak istemiyorlar. Fransa kendi nükleer vurucu kuvvetini kurma yolundadır. Fransa'nın ve bir ihtimalle Fransa ile Almanya'nın ortak liderliği etrafında örgütlenmiş bir Avrupa düşünüyor. Fransız-Alman sözleşmesi bu amaca yönelik bir adımdır. Adenauer'in iktidardan çekilmesi de Gaulle'ü ülküsüyle başbaşa bıraktı; fakat bağımsız bir Avrupa fikri, Avrupa'nın ekonomik potansiyeli arttıkça taraftar kazanıyor. Gerçekten de Atlantik Blokunda bag gösteren anlaşmazlığın temelinde, Amerika ile eşit söz hakkına sahip ve Amerika ile Sovyetler Birliği arasında bağımsız bir politika izliyecek güçlü bir Batı Avrupa ülküsü yatmaktadır. Ortak Pazar topluluğu içindeki çekilmelerin, Anglo-Amerikan etkisi altında olan gruplara karşı Fransa'nın açtığı emansız savaşın asıl nedenleri de şüphesiz buradadır. De Gaulle kendi vurucu kuvvetine sahip olan bir Fransa'nın, Fransız sermayesini Avrupa'ya el atmış Amerikan tekelleri karşısında bağımsızlık ve üstünlük sağlayacağına inanıyor?

Bundan dolayıdır ki, çok taraflı nükleer vurucu kuvvet konusunda beliren anlaşmazlık, Atlantik paktının geleceğini tayin edecek nitelikte ve ağırlıktadır. İngiltere kendi başına nükleer vurucu kuvvete sahip olmayı

çok pahalı bir iş saydığı için, Amerika ile işbirliğini tercih etmiş, hatta Nassau konuşmaları sonucunda, İngiltere'de üslenmiş atom başlıklı füzeleri veya polarisleri, İngiltere'nin çıkarları gerektirdiği zaman kullanma yetkisini koparmıştır. Hiç değilse böyle bir anlaşmaya varıldığı söylenmektedir.

Batı Almanya anlaşmalarına göre nükleer silâha sahip olamaz. Bundan dolayı o da çok taraflı nükleer vurucu kuvvet projesine taraftardır. Fakat ne var ki, bir yandan İngiltere'nin tercihli durumda olmak iddiası, beri yandan Fransa'nın bu Amerikan plânına hiç yanasmaması, çok taraflı nükleer vurucu kuvvet projesini ve bu proje ile birlikte Atlantik İttifakı'nın tümünü tehlikeye düşürmüştür.

Kıbrıs olayları dolayısıyla Türkiye ve Yunanistan gibi, Atlantik İttifakı'nın küçük ortaklarında baş gösteren küskünlüğü de burada hatırlamak yerinde olacaktır.

Hükümetin bizi bir bayram havasıyla içine soktuğu Ortak Pazar'da da durum gergin. Bu topluluğun altı kurucu üyesi arasında, özellikle Fransa ile Batı Almanya arasında, amansız bir savaş oluyor. Beri yandan bu ülkelere de önemli sermaye yatırımlarında bulunan Amerika, Ortak Pazar'ı kendi çıkarlarıyla uyumlu bir doğrultuya yöneltmek için bir çaba gösteriyor. İngiltere'nin, Fransa'nın vetosu yüzünden topluluğa alınmaması, Ortak Pazar üyeleri arasında ciddi bir buhrana yol açmıştır. Tarım ürünlerinden doğan buhranın ne gibi ters gelişmelere sebep olacağı, bütün ayrıntılarıyla şimdiden kesitirilemez. Buna dolar bölgesiyle, sterlin bölgesi arasındaki çatışmalar; yedilerle, altılar arasındaki çekişmeler ve hepsinin birden toplumcu devletler bloku ile olan çekişmeleri eklenmelidir.

Değerli misafirlerimiz,

Emekçi kardeşlerim,

Doğu Bloku:

Batı'daki bu gelişmelere paralel olarak, geçen yıl Doğu Bloku'ndaki anlaşmazlıklar da artık gizlenemiyecek bir hal almıştır. 1948'de Yugoslavya'nın Kominform'dan çıkarılmasıyla başlayan anlaşmazlıklar dizisi, Arnavutluk'un Blok dışına atılmasıyla devam etmiş ve sonunda hep bilindiği gibi, Komünist dünyayı iki ayrı kampa ayıran Sovyet-Çin ideolojik savaşı patlak vermiştir. Çin sorumlularının açıklamalarından ideolojik anlaşmazlıklardan başka, Çin'in kendi nükleer silâhını yapması ve Sovyetlerin bu konuda vadettikleri yardımı kesmiş olmaları da başlı başına bir anlaşmazlık konusu olmuştur. Ayrıca Polonya'nın, Romanya'nın, Macaristan'ın ve öteki halk demokrasilerinin Moskova ile ilişkilerinde dayanışma ve işbirliği sınırları içinde bağımsız davranışları da gözden kaçmıyor. Örneğin, Romanya'nın kendi ağır sanayiini geliştirmek konusundaki direnişi, uluslararası sosyalist plânlama içinde ulusal çıkar ve yararlarına verilen önemi göstermektedir.

Batı ve Doğu Bloklarını kuran devletlerin sosyal yapıları birbirinden ayrı olduğu için, her iki blokta görülen ve ilk bakışta aynı doğrultuda sanılan bu çözümler, eylemleri, güphesiz aynı nitelikte değildir; aynı sonuçları da doğurmayacaktır.

GÜNÜMÜZÜN TOPLUMCULUĞU

Toplumculuk bakımından önemli olan şudur: Her ulus toplumcu düzenini önce kendi gücüyle kuracaktır. Toplumcu felsefe ve ahlâka bağlı ve

uluslararası iyi münasebetler çerçevesi içinde olarak toplumculuğu kurarken , her ulus kendi çıkarlarını ön plânda tutmak zorundadır. Toplumculuğun bugün dünyadaki potansiyel gücü, böyle bir davranışı hem mümkün, hem de dünyada genel olarak toplumculuğun hızla gelişmesi için gerekli kalıyor. Çağımız toplumculuk çağıdır. Ağ halkların toklarla savaşında, toplumcu ekonomi, toplumcu felsefe, toplumcu ahlak ve toplumcu ilkelere göre kurulmuş toplum düzeni, kurtuluşun biricik oludur. Ve bu yolu her ulus kendi toplum şartları içinde, kendi iradesi ile bulacaktır, bulmaktadır. Kırk küsur yıl önce ilk bizim açtığımız yolu izleyerek politik bağımsızlıklarına kavuşan sömürge veya yar-sömürge halkları, o gün bugün bizim tutamadığımız toplumculuk yoluna sarılıyorlar, yada sonunda toplumculuğa varacak, kapitalist olmayan kalkınma yolunda yürüyorlar.

ÜÇÜNCÜ DÜNYA DEVLETLERİ :

Bu genç devletler ne teker teker, ne de topluca önemli askeri bir güce sahip olmadıkları halde, dünya politikasında gittikçe ağır basıyorlar. Geçen yıl Kahirede toplanan Üçüncü Dünya Devletleri konferansı, bu genç devletlerin, insanlık yararına büyük bir kuvvet ve barış konusunda gerçek bir teminat olduklarını açıkça göstermiştir. 56 Devletin katıldığı Kahire konferansı dilek ve kararlarında günümüzün en önemli konularına yeni bir ışık tutmuş, geri kalmış halkların sesini kuvvetle duyurmuştur. İnsanlığın mutluluğuna kavuşmasına yeni-sömürgecilikle emperyalizmin engel olduğunu belirten Üçüncü Dünya Devletleri, uluslararası anlaşmazlıkların barışçı yoldan çözülmesini, iç işlere karışılmasını, ayrı sosyal ve politik sistemlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşamalarını, yabancı üslerin tasviyesini, nükleer silahlardan arınmanın genel silahsızlanma yolunda olumlu bir adım olduğunu, gelişmiş devletlerle geri kalmış ülkeler arasında gittikçe artan yaşayış seviyesi farkının giderilmesi için, devletlerin somut tedbirlerle işbirliği yapmalarını, dünya nüfusunun % 67 sini teşkil eden ağ halkların uyarıcı ve heyecanlandırıcı ve kararlı sesiyle dünyaya ilan etmişlerdir.

GERİ KALMIŞ ÜLKELERİN SESİ :

Gereğinden de Kahire konferansından bir süre önce Cenevrede toplanan Dünya Ticaret ve Kalkınma konferansında, 75 geri kalmış ülke bir tek ses halinde yeni-sömürgeciliğin ve emperyalizmin korkunç yüzünü, rakamlarla açıklamak fırsatını bulmuşlardır. Yeni-sömürgecilik sisteminin, dış yardım, kredi veya ortak işletmeler kanalıyla, geri kalmış ülkelerin ulusal kaynaklarını nasıl sömürdüğü ispatlanmıştır. Dünya nüfusunun % 67 sini teşkil eden geri kalmış ülkeler halkları, dünya gelirinin sadece % 15 ini elde etmektedirler. Dünya nüfusunun % 18 ini teşkil eden gelişmiş sanayi ülkelerinin halkları ise, dünya gelirinin üçte ikisine el komaktadır. Geri kalmış ülkelere 1950-60 yılları arasında, kredi, yatırım ve bağış olarak verilen 47 milyar doların 27 milyarı borçların ana ve faizi ya da kar transferi olarak geri alınmıştır. Dergi yandan aynı süre içinde hem maddi fiyatlarını düşürülmüş olması da, geri kalmış ülkelerin 13 milyar dolarlık net bir kayba uğramalarına sebep olmuştur.

Kahire konferansı nihai kararında kesin bir dille bu duruma son verilmesi için, Cenevre konferansında kurulması tasarılanmış olan uluslararası yeni kurumların hemen kurulmasını istemiştir. Fakat asıl gerek ekonomik alanda, gerek politik alanda demokratik yöntemlerin uygulanmasını, yani geri kalmış ülkelerin söz ve karar sahibi olmalarını ve özellikle geri kalmış ülkelerin hızla sanayileşmelerini sağlamak için uluslararası yeni bir iş bölümüne gidilmesini, Kahire Konferansı öngörmüştür.

Ne yazık ki, Türkiyemiz kendi açmış olduğu yolda yürüyüp bağımsızlığı kavuşmuş olan bu genç devletlerin konferansında temsil edilmemiştir. **Edilememiştir.** Çünkü üçüncü Dünya Devletleri konferansına katılabilmek için, askeri bloklara dahil olmamak gerekiyor. Hatta hükümetin alelacele Kahireye gönderdiği iki büyük elçi, konferansı gözlemci olarak izlemek imkânını bile elde edememiş, konferansı dinleyicilere ayrılan yerden izlemişlerdir. Kahire konferansında Türkiyenin sesi, ancak Türkiye İşçi Partisinin beğarı dileklerini ileten ve ilk Kurtuluş Savaşını vermiş bir ulus olarak emperyalizme ve sömürgecülüğe karşı olduğumuzu, askeri blokların Dünya Barışını devamlı olarak tehdit ettiğini belirten tel yazımızla duyurulmuştur.

Değerli misafirlerimiz,
Emekçi Kardeşlerim,

İÇ DURUM KALKINMA PLANININ BAKARISIZLIĞI :

Toprak eşitliği sisteminin kap-kaç sermayecilik sisteminin, ulusal yaşayışın üzerindeki hakimiyeti sürdürdükçe, Türkiyemizin ve emekçi halkımızın derhtlerine göre bulunmayacağı, geçen yıl daha açık olarak ortaya çıkmıştır. Beş yıllık Kalkınma planının 1964 yılı için öngördüğü hedeflere, hedeflere ulaşamayacağı anlaşılmıştır. 1963'te o/o7,2 oranında bir büyüme hızı elde edildiği ileri sürülmüştü. 1964'de için resmi makamlar her halde o/o"-3,5 civarında olacaktır. Partimizin plan uzmanları, 1963'te büyüme hızının, en iyimser hesaplarla ancak o/o2-3 olduğu sonucuna varmışlardı. Aynı hesaplar 1964 için tekrarlanacaktır. Fakat şimdiden büyüme hızının bunun altında kalacağı, belki de hiç büyüme olmadığının görüleceği kuvvetli bir ihtimal olarak beliriyor.

"Gerçekten de 1964 yatırımlarının mutlak rakam olarak 1963'e göre düşük olduğu anlaşılıyor. Çünkü :

- Kamu sektöründe 10 aylık tahsilat sonuçlarına göre; gelirler 1963 yılından neksandır;
- Dış finansman durumu 1963'den geridir;
- Özel sektör yatırım toplamlarının 1964'de 1963'den düşük olacağı D.P. T. tarafından açıklanmıştır".

"Şu halde göre en iyimser bir görüşle 1963 yatırım seviyesinin bulunacağı kabul edilse bile, eksik gerçekleştirme o/o 21 o/22 oranında olacaktır"

"Ayrıca G.S.M.M. gibi, yatırım rakamı da fiili gerçekleştirme üzerinden alınırsa, yatırımların G.S.M.Hya oranı 1963'te o/o17 yerine o/o 16,1 1964'te o/o 17,9 yerine o/o14,5tir "

Fakat beş yıllık plân yüzde yüz gerçekleşse, hedeflerine ulaşsa ne çıkar ? Nufusumuz yılda o/o3 gibi çok yüksek bir hızla arttığına göre, o/o7 oranında bir büyüme hızı sağlandığı kabul edilse bile, ulusal gelirin adam başına artış miktarı sadece o/o 4 oranında olacaktır. Batı Avrupa ülkeleri önümüzdeki 10 yıl için adam başına o/o 3,3 oranında bir gelir artışı hesap etmişlerdir. Şu halde bizdeki adam başına o/o 4 artışın, o/o 3,3'ü ancak Batı Avrupa ülkeleri ile aramızdaki farkın daha da azaltılmasına sağlayacaktır. Ve Türkiyemiz ileri ülkelerle arasındaki açık farkı binde 7 gibi çok, pek çok düşük bir hızla kapatmaya gabiyecektir.

Üstelik Amerikalı Prof. Enos'un açıklamalarından da anlaşıldığı gibi, Plân gerçekleşse de sosyal sınıfların ulusal gelirden bugün aldıkları payın oranı değişmeyeceği, yani nüfusumuzun % 1'ini teşkil eden küçük bir mutlu azınlık, ulusal gelirin % 32,8'ini almaya devam edeceği için, yoksul, çilekeş emekçi halkımızın bugünkü derdleri beş yıl sonra da değişmeyecek, azalmıyacaktır. Tabii halkımız bu insanca olmayan yaşayışa beş yıl daha boyun eğer, oylarıyla artık kendi kaderini kendi ellerine almak uyanıklığına göstermezse...

İŞSİZLİK SORUNU

Plânın başarısızlığı bir başka alanda da ortaya çıkmıştır. Plânın gerçekleştireceği erekler, hedefler arasında istihdam ve işgücü konusu birinci derecede önem taşır. Toplumda yönetici durumda olan sınıfların başta gelen ödevi, halka iş vermektir. Hale bizim gibi hızla kalkınmak zorunda olup malî sermayesi sınırlı olan bir toplum için, emek gücünü değerlendirme kalkınmanın temel şartlarından biridir. Oysa 1965 programında açıklandığına göre: "İşsizlik problemine çözüm yolu olacak istihdam yaratıcı projeler ve işgücü yoğunluğuna dayanan teknolojinin gelişmesi konularında bu dönemde önemli sayılabilecek ilerleme görülmemiştir. Bu arada bazı alanlardaki işgücü açıklarının kapatılmasıyla ilgili tedbirler de tam olarak gerçekleştirilememiştir." Yani kısacası, bir sosyal afet haline gelen ve artan işsizliğe bir çare bulunamamış, işsizliği azaltacak tedbirler alınamamıştır. Aktif nüfus toplamı, yani çalışacak çağda olan yurtdağlarımızın sayısı 1963'de 12,835,717 iken, 1964'de 13,053,267'ye yükselmiştir. Böylece 1963'e göre 1964'de fazladan 217,550 yurtdağ iş bulmak gerekmiştir. Bizde işsizlerin kesin sayısı bilinmiyor. Tahminler var. Uzmanların tahminlerine göre 1-1,5 milyonu şehirlerde ve tam işsiz; 3-3,5 milyonu da gizli işsiz ve köylerde olmak üzere, yurdumuzda 4-5 milyon işsiz var. Ekonomi uzmanlarına göre, işsiz sayısı çalışan nüfusun % 10'unu bulunca tehlike bölgesine girilmiş olur. İşsizliğin bu sınırı aşması, buhran başlangıcı sayılır.

PLÂN VE REFORMLAR

Plânın gerçekleşmesi bilindiği gibi başta toprak reformu olarak bir takım köklü dönüşümlerin yapılmasına bağlıdır. 1965 programında plân uzmanları, kapalı bir dille bu alanda da gerekli tedbirlerin alınmadığından yakınıyorlar. Oysa işbaşında bulunanlar gerçek bir toprak reformu yapamazlar. Hazırlanan tasarının kanunlaştığı varsayılabilirse bile, toprak davası gözölmüş olmayacaktır. Topraksız, ya da yeteri kadar toprak olmayan yoksul köylünün ihtiyaçları karşılanmış olmayacağı gibi, asıl toprak ağalığı sistemini, bu sistemin ağalara sağladığı millet zararına nüfuz ve hâkimiyetin kaynağını, kurutacak ölçüde bir toprak dağıtımına asla gidilmeyecektir. Beri yandan toprak reformundan beklenen sonuçlar, ancak hızlı bir sanayileşme hareketi içinde alınır.

Demek ki, yüzde yüz gerçekleştiği takdirde, Türkiye'yi sadece binde 7'lik bir ileri ülkelere yetişme hızına kavuşturacak olan, üstelik ulusal gelir dağılımı bakımından emekçi halkımızın payına düşen oranı da arttırmayan şu statükocu, mütevezi plân bile uygulanamıyor.

DIŞ TİCARET VE BORÇLAR

Gözlerimizi bir başka alana çevirelim. Dış ticaret ve ödeme açığımız kronik bir hal almıştır. 1948'de 78,3 milyon dolar değerinde bir açık vermiş olan dış ticaretimizin, bu açığı her yıl bir az daha artarak

1963 yılında 290,2 milyon doları bulmuştur. Dış ticaretin 1948'de açık vermeğe başlamış olması bir tesadüf değildir. Dış yardımların 1947-48 yıllarında başlamış olduğu hatırlanırsa, bu iki olayın birbirine bağlı olduğu kolayca anlaşılır. Gerçekten de Amerikan yardım anlaşmaları bize liberal ekonomiye gidilmesi hususunu da dayatmıştır. Liberasyon kararlarını para ve kredi hacminin artırılması izlemiş, böylece fiatlar yükselmiş, ihracaat düşmüş ve borçlanma politikasına dayanılarak dış ticaret açıklarının yıldıza büyümesi, ekonomimizin olağan bir hali sayılmıştır. Borçlanmak, borçlandıkça daha çok açık vermek ve açığı kapatmak için daha çok borçlanmak, nihayet bizi 1958'de iflâsın eşiğine getirdikten sonra, 27 Mayıs'ın dış borca gidilmeyeceğine dair uyandırdığı umutlar da sönünce, bugün içinde bulunduğumuz korkunç fasit daire içine düşülmüştür.

1965 programında açıklandığına göre, dış borçların ana ve faiz taksitleri, 1962'de ihracaat gelirimizin % 32,2'sini teşkil ederken, 1963'de % 39,5'ine yükselmiş, 1964'de % 36,5'ini teşkil etmiştir. 1965 için tahminler bu oranın % 52,4'e yükseleceğini göstermektedir. Bu rakamların ifade ettiği korkunç gerçeği ayrıca açıklamayı lüzumsuz sayarım.

Dış borçlar durmadan artmaktadır. Son iki yılda, özellikle, Konsorsiyom'dan sağlanan kredilerle, dış borçlarımız % 41 oranında artmış ve ödeme içinin 2014 yılına kadar uzayacağı anlaşılmıştır. Bugünkü kap-kaç ekonomisine son verilmezse, borçlanma devam edeceğine göre, ödemelerin 2014 yılından da öteye uzanacağı şüphesizdir.

SOYGUN SİSTEMİ

Bunun nedeni Türkiye'nin geri kalmış bir ülke olduğundandır elbet. Türkiye sanayi mamulleri, yapımları ithal eder, ilkel madde ve tarım ürünleri ihraç eder. Fakat ne var ki, türlü nedenlerden, genel olarak ilkel maddelerin ve tarım ürünlerinin fiyatlarına göre düşmektedir. Aradaki fark dış yardım ve krediyle kapatılmaktadır. Üstelik içerdeki aracı sermaye çevreleriyle işbirliği ve dayanışma halinde bulunan dış sermaye çevreleri, meşru veya gayri meşru yollardan, bualeyhteki durumun gittikçe daha çok millet aleyhine dönüştürüp gelişmesini sağlamaktadırlar.

Yabancı Sermayeyi Teşvik kanununun ve Petrol kanununun mäsadelerinden yararlanarak, ya da hileli yollara saparak, her yıl milyonlarca liralık dövizin yurt dışına kaçtığı herkesçe bilinen bir gerçektir.

Ereğli-Çelik tesislerinin hikâyesini duymayan kalmadı. Bu koca skandal rahatlıkla örtbas edilmeye çalışılıyor. Oysa soygun meydana: 1 milyar- dan aşığı mal edilebilecek olan bu tesisler, 3 milyardan yukarıya mal edilmektedir. Üstelik dış krediler çok yüksek faizle elde edildiğinden bunlar da maliyete binecek ve Ereğli-Çelik mamulleri piyasaya çok yüksek fiatla sürülecektir. Ancak yüksek gümrük tarifeleriyle korunacağından, Ereğli-Çelik işletmesi iş pazarda tekel kuracak ve israflı kuruluşunu milletin sırtından çıkartacaktır.

Bu neden böyle olmuş? Neden iş pahalı firmaya verilmiş? Neden plânları hazırlayan, denetliyen, uygulayan, gerekli malzemeyi getiren hep aynı firmadır? Ve neden ortaklık bu firmanın, Koppers grubunun yönetimi altındadır? Ve neden devletin yardımı olmadan başarılamayacağı, bizzat Ereğli-Çelik sorumlularınca itiraf edildiği ve devlet 600 milyonluk sermayenin 306 milyonunu ödlediği halde, İdare Meclisinde neden ezanlık- tadır? Neden?... Nedenleri uzatmaya gerek yoktur. Çünkü bütün bunlar ulusal yağayışımızda, yabancıyla ortak bir avuç kap-kaççının ağır basmasının sonuçlarıdır.

Meclis kürsüsünden 10-12 yılda 1 milyar 200 milyon doların dış ticaret kanalıyla dışarıya kaçırdığı açıklanmış; ithalatçının kambiyo mercilerine bildirdiği fiyatla, dünya piyasalarındaki gerçek fiyat arasındaki farkın, 51. çeyit ithal mali için, % 100'ün üstünde ve ortalama olarak % 41,35 olduğu söylenmiştir.

Başlıca yeraltı zenginliklerimizden biri olan petrol kaynaklarımız, yabancı petrol şirketlerinin bir uzmanına hazırlatılan Petrol Kanununun açtığı kapılardan, yabancı çıkarlar eline teslim edilmiştir. Üretim kısılmış, Türk petrolünün piyasaya akışı iyice sınırlanmıştır. Rafineriler yabancı petrolü işlemektedir. Yılda işlenen Türk petrolü 200 bin ton civarında tutuluyor ve 3 milyon tonu aşan ihtiyaç yabancı petrolle karşılanıyor.

Emekçi kardeşlerim,

Değerli misafirlerimiz,

DIŞ TİCARET MİLLİLEŞTİRİLMELİDİR

Bu soygunc paydos demenin zamanı çoktan gelmiştir. Görüyorsunuz, şah damarımız kesilmiş, kanımız akıp gidiyor. İlk iş demarı dikmek, kanı durdurmaktır. Dış ticaret millileştirilmelidir. Türkiye İşçi Partisi iktidara geldiği gün, o saatte, o dakikada dış ticareti, bankacılığı ve sigortacılığı devletleştirecektir.

Şimdiden itiraz seslerinin yükseldiğini duyuyoruz: Anayasa'ya uymaz diyorlar; Batı demokrasilerinde böyle şey olmaz diyorlar...Cevabımız: Anayasa'ya uygundur; ve Kurtuluş Savaşı Türkiye'si'nin demokrasi anlayışına uygundur. Biz, "heyeti umumiye'mize, heyeti milliyemize bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyeti milliyeye" savaşarak bu devleti kurmuşuzdur. Yolumuzu, yöntemimizi bu gerçeğe göre çizeriz. Anayasamız Kurtuluş Savaşı ruhuna bağlıdır; Atatürk ilkelerine dayanan bir sosyal hukuk devleti getirmiştir. Ve anayasamızın tanıdığı mülkiyet hakkı, sınırsız değildir. "Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına sınırlı olamaz." Ve de "kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılığı yanında gösterilen şekilde ödemek şartıyla devletleştirilebilir." Dış ticaretin, bankacılık ve sigortacılığın, kamu yararına işlediği artık rakamlarla ispatlanmıştır. Bu faaliyetler kamu hizmeti niteliği taşımaktadır. Dış ticaretin, bankacılığın ve sigortacılığın devletleştirilmesi, anayasa'ya göre sadece mümkün değil, içinde bulunduğumuz şartlarda bir ödevdir. Bundan başka toprak reformu, hızla devlet eliyle sanayileşme, milli gelirin hakça bölüşülmesi, emekten halktan yana bir plânla kalkınma, herkese iş, emeğe göre ücret, gelire göre vergi ve yutruşun insanca yaşamasına sağlamak da, anayasa'nın emrettiği ödevlerdir.

HANGİ SOSYAL KUVVETLER?

Ama bu ödevi kim, hangi sosyal kuvvetler, nasıl yerine getirecektir? Bugün hakim ve yönetici durumda olan toprak ağaları ve kap-kacığı sermayeci sınıflardan ve genellikle onların çıkarlarını savunan partilerden bu ödevin yerine getirilmesini elbette bekliyemeyiz. Bu ödevi bunda çıkarı olan sosyal sınıflar yapacaktır; yani işçisi, yoksul köylüsü, zanaatkarı, küçük esnafı, memuru, ücretlisi ile emekçi halk kitleleri ve onlarla iş ve kader birliği yapan toplumsu gerçek Atatürkçü aydınlar, ülkücü gençler, emekten, halktan yana zinde kuvvetler...

Geride bıraktığımız yılda, hakim sınıflarımızın, hakim sınıf durumunda olmanın gerektirdiği en ilkel ödevleri bile yerine getirmedikleri bir az önce açıklandığı gibi, artık iyice anlaşılmalıdır . Yurttan iş vermektense bile artık acizdirler. Geçen yıl ulusal ekonominin buhranı daha da artmıştır.

GREV HAREKETLERİ :

Fakat madalyanın bir de öbür yanı var : ekonomik buhran, gelişmeler, sosyal hareketleri hızlandırmıştır. Grev hareketleri geçen yıl yurt ölçüsünde yaygın ve güçlü olmuştur. Grev kanunundaki Anayasaya aykırı engellere rağmen, işçilerimiz grev silahına olgunluk ve cesaretle kullandılar. Biz bu hareketi, sadece işçi sınıfımızı politik bilinçe hızla itelemesi bakımından değil, fakat aynı zamanda demokrasimizin temele oturması bakımından da sevinçle karşılarıyoruz. Anayasada yazılı temel hakların halka mal olması bunların her günkü yaşayışımızda sahip çıktığımız canlı kurallar haline gelmesinde, grev hakkının yol açıcılık ettiğine inanıyoruz. Gerçekten de "işçilerin, işverenle münasebetlerinde, iktisadî ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacıyla" greve gitmeleri, bütün öbür temel hakları harekete getiren devrimci bir sosyal ortam yaratır. Çok partili demokrasi sosyal sınıflar arasında, sermayeyi temsil eden sosyal kuvvetlerle, emeği temsil eden sosyal kuvvetler arasında bir denge rejimidir; ve tarihin akışıyla bu denge boyuna emekten, hakktan yana dönüşüp gelişir derken, şüphesiz ilkönce grev müessesesi, onun itici ve bilinçletiren gücü akla gelir. Batıda demokrasinin grevlerle doğup, grevlerle geliştiğini haklı olarak ileri sürebiliriz. Demokrasinin asıl sahibi halk, yurt işlerinde aktif olarak sesini grevlerle duyurmuş, yurt yönetimindeki ağırlığını, önce grevlerle duyurmuştur. Bizde de gelişen grev hareketleri işçilerimize, bazı satılmış sendika yöneticilerinin telkin etmek istedikleri görüşlerin yanlışlığına ve politika dışında kalmanın zararını, imkânsızlığını öğretmektedir. Daha iyi yaşamak, topluca daha iyi yaşama savaşının kendi öz partileri içinde örgütlenmekle ancak kazanılabileceğini açık ve seçik olarak anlatacaktır .

UYANIK GENÇLİK :

Geçen yıl Yüksek Öğrenim Gençliğinin yurt sorunları karşısında bilinçli ve inatlı davranışları bakımından da, son derece sevindirici olmuştur. Ölümsüz Atatürk'ün emnetine gerçekten sahip çıkan Türk gençliği, Kurtuluş Savaşı Türkiyesinde dönüş ülküsünü heyecan ve şevkle dile getirmiş; yüzde yüz ulusal, bağımsız bir dış politika özleminin ve anti-emperyalist düşünüş akımının cesaretli savaşçıları olmuştur. Bu kürtüden eski bir öğretmen olarak yaradımızın umudu, ışık yüzlü uyanık gençlerimizi saygıyla ve izin verirsiniz derin sevgiyle selamlarım .

Değerli misafirlerimiz,

Emekçi kardeşlerim,

Geçirdiğimiz yıl demokrasimiz için de bir buhran yılı oldu . İktidar Anayasaya eksiksiz tastamam uygulamamakta gene ayak diredi.

ANAYASAYA AYKIRI KANUNLAR :

Faşist İtalyandan aktarılmış ve orada uygulandığında gerek müeyyide, gerek metnin her yana çekilir hale getirilmesi bakımından çok daha ağırlaştırılmış olan kanun maddeleri özellikle T.C.Kanununun 141 ve 142 maddeleri, ısrarla yürürlükte tutulmuş ve uygulanmıştır. Oysa bunların Anayasamıza aykırı olduğu açık bir gerçektir. Anayasamız halkçı, devrimcidir; ve temel insan haklarını dayandır. Bu maddeler halka karşı toprak ağalara ve kapkaççı sermaye çevrelerinin tahakkümünü sürdürmek amacındadır. Kurulu sosyal ve ekonomik düzenin seğim yolu ile de olsa değiştirilmesine, örneğin toprak reformu istenmesine ve yapılmasına karsıdır, yani statükocudur; ve nihayet bu maddeler insan haklarının başında yer alan düşün ve bilim özgürlüğünü de çığnemektedir .

Daha geçenlerde Adalet bakanı bu maddelerin Anayasa'ya aykırı olma iddialarını sürebilmek cesaretini göstermiştir. Gerçekten de cesaret ! Çünkü bu maddelerin Anayasa ile gelişmediğini ispatlayabilmek, sadece hukuka, mantığa değil, sağduyuya da sırt çevirmektir. Üstelik Adalet bakanı bu maddelerin iptali için Anayasa Mahkemesinde henüz karara bağlanmamış bir dava olduğunu da düşünmemiştir her halde. Çünkü düşünmüş olsaydı, bunun Yüksek Mahkemeyi etki altında bırakmak sayılacağını görerek böyle bir demekten kaçınırdı sanırız.

Üzülerek söyliyelim ki, sayın Başbakanın bir gazetede yayınlanan bu konu ile ilgili sözleri bizde haklı endişeler uyandırmıştır. Başbakan : " 141 ve 142. ci maddeler memleketin bünyevi ihtiyaçlarına göre tatbik edilecek ve islah olunacaktır. İstidat olursa ölçüyü genişletiriz." demiş. Gazetedeki bu sözler Başbakanın görüşünü tam yansıtmış mıdır ? Bilmiyoruz. Ancak 141 ve 142 maddeleri uygulamaktan söz açanların kesinlikle karşısında olduğumuzu, zira bizim Anayasaya gerçekten inandığımızı burada haykırmak isteriz. Demokratik Anayasa ile faşist kanun maddeleri bir arada uygulanamaz. Ya biri, ya öteki? Başbakan seçsin ...

Fakat ne varki, bu maddeler aleyhine Türkiye İşçi Partisinin yıllar önce açtığı kampanya artık bugün aydın çevrelerce benimsenmiş, kamu oyununa mal olmuştur. Bu maddelerin iptali için açtığımız ve iki yıla yakın bir zamandan beri sıra bekleyen davanın, Anayasa Mahkemesince bir an önce karara bağlanarak demokrasimiz üzerindeki bu ipotegin kaldırılmasını dileriz.

Geçen yıl Çankaya kâşkünde gene "huzur" toplantıları tertiplemek gerekmiştir. Bizim inancımız şudur ki, toplumda huzur ancak halkın dertlerine çare bulmak, beklenen köklü dönüşümleri yapmak, Anayasayı eksiksiz tas-tamam uygulamak ve emekçi halkın biricik partisi, Türkiye İşçi Partisinin Anayasa teminatı altında bulunan haklarına saygı göstermekle gelir.

Türkiyeyi, Anayasamızın ilkeleriyle ve temen hükümleriyle gizmiş olduğu gizginin ilerisinde yapılacak bir demokrasi mücadelesi, ancak huzura kavuşturacaktır. Anayasayı savsaklamakta ısrar ederek, veya Anayasanın gerisinde mevzilenerek oy avcılığına çıkmakla, ne ana sorunlarımız çözülebilir: ne de toplumumuza huzur getirilebilir.

PARTİ KONGRELERİ :

Geçen yıl T.İ.P., C.H.P. ve İ.P. kongrelerini yaptılar. Türkiye İşçi Partisinin kongresinde Türkiye sorunlarını bilim aşığında dile getiren ve Türkiye'ye özgü kurtuluş yolunu çizen yeni parti programı kabul edildi. Yurdumuzun tanınmış uzmanlarınca, uzun ve zahmetli çalışmalar sonunda hazırlanan bu program Türkiyede bir başka benzeri bulunmayan bilimsel bir inceleme niteliğindedir.

Türkiye İşçi Partisinin geçen şubat başlarında yapılan bu kongresi, emekçi halkımızın ve yurdumuzun biricik umut kapısını, bu partinin açtığını bir kere daha ortaya koymuştur.

C.H.P kongresinde " yeni Türkiye ülküsü" başlığını taşıyan bir bildiri kabul edildi. Halkın doğrudan doğruya işbaşına geleceği, yurt işle-rinde söz ve karar sahibi olacağı konuların sükütla geçiştirilmiş olması hariç, bu bildiride bizim savduğumuz ilke ve reformlardan çoğunun yer aldığı görülmüştür. Sosyal adaleti gerçekleştireceklerdir; toprak reformu yapacaklardır; vergi adaletini, haklı gelir dağılımını sağlayacaklardır. Ama asıl önemli olan sükütla geçiştirilen noktadır. Zira halk yurt işlerinde söz ve karar sahibi olmadıkça, onun inançlı ve şeykli gaba-sı sağlanmadıkça bu reformlardan hiç biri yapılamaz. Ve tabii bütün bu vaadler yuvarlak formüller biçimindedir. Fakat yuvarlak formüller biçiminde de olsa, bir büyük partimizin reformlardan yana olması insanı şüphesiz sevindiriyor. Ama kötü yanı şu ki, partilerin vaadlerine, parti muhalefetteyken kulak verilir. C.H.P. gibi yıllar boyunca iktidarda kalmış ve 1961'den beri gene iktidarda bulunan bir partinin, sunu yapacağı, bunu sağlayacağım diye vaadlerine bulunmasına karşılık, insanın bugüne kadar ne bekledin diyesi geliyor.

Gerçek şudur ki C.H.P. kuruluşu v. temsil ettiği sosyal sınıflar bakımından bu vaatlerinden hiçbirisini gerçekten yerine getiremez; nasıl ki bugüne kadar getirememiştir. Atatürk'ün kurduğu parti olmak ve saflarında hala bazı Atatürkçüleri barındırmak ve bir de aydınlar arasında hala C.H.P. ye inanların bulunması, bu partiyi devrimci görünmeye, reformların sözünü etmeğe zorluyor.

A.P. nin kongresinde bu partinin görüşleri açıkça ortaya kondu, bu bakımdan bu partiye teşekkür etmeliyiz. Teşekkür etmeliyiz, çünkü bu parti toprak reformuna karşı ve özel teşebbüsçü olduğunu açıkladı toprak reformuna karşı olmak, 510bin topraksız köylü ailesine karşı olmaktadır. 2 milyon 22bin toprağı yetmiyen köylü ailesinin çıkarlarına karşı olmaktadır. Özel teşebbüs serbestliğini savunmak ise, kapkaççı sermaye çevrelerinin çıkarlarını savunmaktır. Böylece Türkiye İşçi Partisinden sonra bir ikinci parti, kişiliğini ap açık ortaya koymuş oluyor. A.P. sermaye çevrelerinin büyük toprak sahiplerinin partisidir.

SEÇİM YILI

Emekçi kardeşlerim,

Değerli misafirlerimiz,

Demokrasilerde Partiler gerçek kişilikleri ile ortaya çıkarlar. Her partinin hangi sınıfları temsil ettiği bellidir. Artık bizde de durumun yavaş yavaş bu doğrultuda geliştiği görülüyor. Gerçekten de Türkiye İşçi Partisi kurulduğu günden beri emeği, emekçi halkı temsil ettiğini, yurd ve dünya olaylarını bu açıdan değerlendirdiğini açıklamıştır. Şimdi Adalet Partisi de özel teşebbüs serbestliğini savunmakla, sermayeden yana olduğunu yurd ve dünya olaylarını sermayeci sınıfların çıkarları açısından değerlendirdiğini açıklamış bulunuyor. Bu demokr simizim açıklığa kavuşturacağı için sevindirici bir gelişme dir. Bu yıl milletvekili seçimleri yapılacak. Yurddaşlarımız oy verecekleri partilerin kişiliği hakkında aydınlanmalıdır. Şüphesiz hepimiz aynı ulusun evlatlarıyız. Tarih bakımından, dil ve kültür bakımından aynı vatan üzerinde ve milli bir pazar etrafında yaşamak bakımından, birbirimize bağlıyız; uluslar ailesi içerisinde ayrı kişiliği olan bir ulussuz. Fakat bu ulusun fertleri ekonomik faaliyetleri ve yaşayışları bakımından sınıflara, zümrelere ayrılmışlardır. Bu bir sosyolojik gerçektir. Bir yandan bu sınıfların ve bu sınıflara mensup fertlerin çıkarları arasında bir mutabakatta yoktur. Toprak ağası ile argatın; patronla işçinin çıkarları gelişmektedir. Bu da sosyolojik bir gerçektir. Çok partili demokrasi rejimi bu gelişen çıkarlar arasında bilinçli bir denge kurulmasını sağlar. Sermayeyi temsil eden sosyal kuvvetlerle, emeği temsil eden sosyal kuvvetler anayasa ve kanun teminatı altında kamu oyunu etkileme ve toplum düzenini kendi doğrultularında dönüştürüp geliştirmek için karşılıklı olarak serbestçe faaliyete bulunurlar. Sosyal hayatı bütünü ile kapsayan bu karşılıklı faaliyeteler toplumu ahenkli ve dengeli biçimde dönüştürüp geliştirir. Ve tarih göstermiştir ki bu dönüştürüp gelişme hep halktan, emekten yana olmaktadır. Ama bu sonucun elde edilebilmesi için, her iki tarafın gerçek kişilikleri ile ortaya çıkmaları ve oyuna hile karıştırılmaması şarttır. Politika daha insanca daha doğru, daha güzel, daha dolu yaşamak için mücadele etmektir. Bu mücadele kişi olarak daha iyi yaşamak, kişi olarak yükselme mücadelesi değildir. Topluca ve toplumca daha iyi yaşamak yolunda bir mücadeledir. Bundan dolayı emekçi halkı kendi öz çıkarlarını ve bu çıkarların ulusun çıkarları ile mutabakat halinde bulunduğunu bilinçle kavraması ve bu bilinçle bir politik güç halinde örgütlenmesi gerçekleşmedikçe, politika

özel ve kişisel çıkarların emrinde olur, ve elbet demokrasi sadece bir sözden ibaret kalır.

Türkiye İşçi Partisinin kutsal ödevi işte budur: Emekçi, çilekeş halkımızı uyarmak. Anayasadaki temel haklarına sahip çıkarmak istiyoruz. Emekçi halkımızın "bir numaralı yurttaş" olması, yurt işlerinde söz ve karar sahibi olması için, onu politik bir güç olarak örgütlüyoruz. Çünkü şunu iyice biliyoruz ki, halkın inanıp ve şevkli çabası olmadan, köklü dönüşümlerden hiçbirini yapılamaz. Ve halkımızda, Türkiyemizde bugün içinde buldukları çıkmazdan kurtulamazlar.

HALKIN UYANMASI:

Halkı uyandırmanın çok uzun vadeli bir iş olduğu düşünülebilir. Türkiyemizin ve halkımızın bunca uzun bir süre beklemesine takati yoktur denilebilir. Türkiye'nin şartları içinde, halkın iktidara demokratik yoldan gelmesi zorunludur. Gerçekten de 1946'dan beri halkımız oyuna oy hakkına sahip çıkmıştır. Halkın oyları ile işbaşına gelmemiş bir iktidara, halk hiç değilse pasif mukavemetle karşı koyacaktır. Herhalde köklü dönüşümlerin gerçekleştirilmesi için şart olan inanlı ve şevkli çabasına halk edirgiyecektir. Bundan dolayı biz, toplumluluğun Türkiyede demokratik yoldan gerçekleşeceğine inanıyoruz. Esasen halkla beraber olmadan yani yukarıdan aşağıya bir toplumluluk kendini inkâr eden bir görüştür. Toplumluluk emekçi halkın toplum düzeni, felsefesi, ahlakıdır. Halk toplumluluğa sahip çıkmadan, toplumluluk bir hilkat ucubesidir. Sonra Türkiyemizde halkın uyanarak kendi oyları ile kendi kendisini, yani Türkiye İşçi Partisini iktidara getirmesi öyle çok uzun vadeli bir iş de değildir. Halk bir hayli uyanmıştır. Halk içinden küçük bir azınlığın bilinçlenmesi çığ gibi bir hareketin başlaması ve seçimlerde terazinin emekten yana ağır basması için yetecektir. Terazinin iki kefesi hemen hemen dengededir. Emek keffesine birkaç dirhem atmak, bizim keffeyi ağır bastırır.

Bundan dolayı önümüzdeki seçimler Türkiye'nin tarihinde bir dönüm noktası olacaktır. Bunu elbet Türkiye İşçi Partisi bu seçimleri kazanacak anlamına söylemiyorum. Fakat bu seçimlerde parlamentoya bir avuç milletvekili sokmamız, önümüzdeki seçim döneminde Türkiye'nin Politik ortamına temelden değiştirecek, halkımızın iktidara gelmesi için yolu açacaktır. Bundan dolayı Türkiye İşçi Partisi önümüzdeki seçimlerde bir tek oyun bile kaybolmaması için, elindeki bütün gücü kullanacaktır.

Emekçi Kardeşlerim,

Değerli Misafirlerimiz,

Güzel, mutlu günler uzak değildir. Önümüzde fırtınalı günler de bulunsa, pusulamız ve gemimiz sağlamdır. Ve de asıl yüreğimiz korkusuz inancımız bütündür. Güneşli sahillere mutlaka, ama mutlaka ulaşacağız. Ve mutlu bu kutsal uğraş için seflerimizde olanlara.

Hepinizi derin saygı ile selamlarım.